

NOTESZ ÉS FAKANÁL

Mindig is szerettem tanulni, de sosem akartam elmélyülni egy tudományban. A világ sokszínűsége érdekel, a minél többféle tudás, képesség megszerzése volt a célom. Így történt, hogy 38 évesen öt, különböző szakmával és számtalan egyéb képesséssel élem a falusi, főállású, ötgyerekes anyukák hagyományos (?) életét.

De úgy is kezdhetném, hogy újságíró, szerkesztő és fotóriporter vagyok, sokat utazom, bejártam a világot Kanadától Párizsig. Rengeteg fontos téma érdekel, a gazdasági ügyektől az oktatásig, a telekommunikációtól az informatikáig sokféle területen szerzek tapasztalatokat nap, mint nap, riportok, elegáns sajtótájékoztatók, exkluzív bemutatók során.

Vagy azzal is indíthatnék, hogy háromgyerekes, vidéki, kórházi ápolónő voltam. Ki kellett lépnem a munkahelyemről, hogy a családommal törődhessek. Ekkor váltanom kellett, és mertem nagyot álmodni, no és persze tanulni: újságíró lettem, és annyira bejött ez a váltás, hogy további két gyerek születése mellett is elértem céljaimat: 2007-ben, a legkisebb gyermekem 1 éves korában az Év Informatikai Újságírójának választottak. Tehát a család és a munka összeegyeztethető..., csak tanulni kell, tanulni kell, tanulni kell.)

És persze egy jó férj kell, odaadó nagymama kell, nagy merészség, egy kis naiv optimizmus, és sok sok elszántság.

Mindhárom élethelyzet igaz, bár nehezen összeegyeztethetőnek tűnik, igaz, az is. Sok tanulás és családi összefogás van mögöttem, ezt szívesen elmesélem..

Hogyan lettem kórházi ápolónőből főállású, munkanélküli (sic!) anya, majd távmunkás újságíró, öt gyerek mellett?

Mint egy rózsaszínű operettben, ugye?

Ágytál helyett sajt.-táj

Majd pont a kórházi ápolónők, vagy a vidéki kisgyerekes anyák fognak lapoknak cikket írni, utazgatni a világban, otthonról dolgozni, divatos fogadásokra és sajtótájékoztatókra (a fenti címben jelzett „sajtáj”-ra) járni..

Miért is ne? – gondoltam, még mindig a rózsaszínű ködben. A reggeli mellett a Népszabadság színes mellékletében, az azóta sajnos megszűnt

Computer Technika c. újságban egy hirdetésen akadt meg a szemem:

Pályázat! Cikkíró! Keresünk: informatika, számítógép-használat témában, amatőrök is jelentkezhetnek, a nyertesek legjobbját külsős újságírónak fogadjuk!

Ez az, ez pont nekem szól! Megpróbálom! Hogyan is?

Mivel férjem minden újdonságra nyitott, és imádja a számítógépeket, szakmabeliként ért is ezekhez, nálunk is „lakott” a tetőtérben – a gyerekek elől lezárt egyetlen szobában – egy gépezet, amit szerettem volna én is „megszelídíteni”. Éjszakánta férjem taníttatott a szövegszerkesztésre, nappal én próbáltam a számítógépet szóra bírni, nagycsaládos mindennapjaink szervezésébe bevonni. A faluban először nekünk volt internetünk, és ezt is meg kellett tanulni használni, ne feledjük, 1998 volt akkor! Az internet, a srácainkhoz hasonlóan, gyerekcipőben járt Magyarországon, nagyon izgalmas volt újságcikkek alapján és saját- néha keserve-kudarcos-tapasztalatok, valamint a többi – maroknyi- magyar netezővel együtt felfedezni ezt a médiát.

Ez a közösségi tanulás, a valódi és virtuális segítők általi felfedezés nagyon izgalmas szakasza volt életemnek. Elsős kislányom a betűvetést tanulta az iskolában, felfedezte a betűkből és nyomatból kiadványokból álló Gutenberg-galaxis felé vezető csillagösvényt, és kezdte megismerni a világot, az osztálytársakon keresztül, én , felnőtt nőként, ugyanolyan gyermeki örömmel csodálkoztam rá a világháló csodáira, az e-mailre, a webre, és nem utolsósorban a netes közösségekben rejlő segítő erőre, például megismerkedtem az Internetező Nők Egyesületével, a MINŐK-kel, www.minok.hu.

A fenti küzdelem nemcsak a szerzett tudás miatt érte meg számomra a belefektetett energiát, hanem mert az itt szerzett “felfedezői” tapasztalataimat egy dinamikus cikkben, lendületből megírva megnyertem a pályázatot, és külsős újságíró lehettem a Magyarország legnagyobb példányszámú napilapjánál.

Egy csapásra, igen, egy hét múlva láttam a nevem a nyertesek közt, felhívott a főszerkesztő, egyeztetettük a témát, és e-mailen ment a többi cikk. Persze folyamatosan tanulnom kellett, könyvtár-

ban elérhető legújabb technikai könyveket bújtam, kérdeztettem okos embereket, buzgott bennem a tudásvágy, a felfedezés öröme hajtott.

A rózsaszínű köd nemhogy oszlott volna, de sűrűsödött szemem előtt, és odáig merészkedtem, hogy egyetemi diploma, és újságírói végzettség nélkül interjúkat készítettem, szakmai, informatikai kiállításokra jártam, és érzékenyen közvetítettem mindent, ami számomra is érdekes volt. Nem használtam bonyolult kifejezéseket: én sem értettem azokat. Nem használtam idegen szavakat, mérnöki fogalmakat: magam is kezdő lévén, alig pár hónappal jártam tudásban az olvasók előtt, de az is hatalmas volt, ebben az információrobbanásos korszakban. Az olvasók és a szerkesztők ezt értékelték, cikkeimet igényelték és olvasták, így – időközben négygyerekes anyává válva, 9-től másfél-éves gyerekek szüleiként - lépnem kellett.

2001-ben olvastam az újságban egy lehetőséget, hogy a munkaügyi központok támogatják az át-képzését annak, akik olyan szakmát szerez, hogy azzal újra el tud helyezkedni. Gondoltam, az ápolónőség helyett az újságíró lesz az új szakmám, munkahelyem már van, igaz, csak külsős, de hát egy frissen szerzett újságíró diplomával és a referenciámmal nagy eséllyel indulhatok a munkaerőpiac meghódítására.

Újságíró – akadémista lettem!

Felcsaptam hát telefonkönyvet, (www.telefonkonyv.hu) és megnéztem, hol képeznek újságírókat: a MÚOSZ-t hívtam fel először, a Magyar Újságírók Országos Egyesületét.

A képzés szeptemberbe kezdődött, több száz-ezer forintos áron, de már nyáron beadtam a kérelmemet a munkaügyi központba: négy-gyerekes anyuka vagyok, főállásban, nincs piacképes tudásom, nem tudok elhelyezkedni, de ha ezt elvégezem, lesz munkahelyem.

Biztos voltam benne, hogy sikerül, de mégsem: elutasítottak.

Hogy miért, józan ésszel felfoghatatlan.., de hát a hivatalok működése a "vogonok" óta már csak ilyen.. Id. Galaxis útikalauz stoposoknak, Douglas Adams örökbecsű művében)

És mivel időközben jelentkeztem az újságíró-akadémiára, nem mondhattam le, és költségmentes szak nem lévén, a szerződésben vállaltuk, hogy saját zsebből fizetjük majd. Ez külön teher volt számomra, hogy folyamatosan írjam és megjelenítessem cikkeimet, és az így befolyó plusz-pénzből fizessem a részleteken is nagyon magas árú oktatásomat. Férfjemnek így is nehéz volt a nagy család

és a nagy családi házunk el-ill. Fenntartása, nem várhattam el tőle az én taníttatásomat sem, de várni sem tudtam.

Emberpróbáló szeptember köszöntött be: négy gyerek, (legkisebb még pelenkás, szoptatott kisded) férj és háztartás mellett a külsős újságíróság és az új iskola, a heti akadémiai megjelenés, házi feladatok... Tervezés, szervezés és összevonás, valamint a párhuzamosan végzett feladatok segítettek, persze a némi nagymama és férji segítséggel könnyítve.

Az oktatás kétetente szombatoként, volt, előtte pénteken délután-este nagy főzéseket rendeztem, hogy másnap ezzel ne legyen gondja a családnak. Az oktatás Pesten volt, ahol a nagymama is lakik, így ő várt sokszor a vasútállomáson, és a legkisebbet vitte magához, hisz ő igényelte a legnagyobb figyelmet. (meg aztán én is örültem, hogy hazafelé egy órával hamarabb láthattam, már hazafelé is együtt utazhattunk. Nehéz volt a korábbi 24 órás együttlétből egy-egy napra is kiszakadni, még ha olyannyira vágytam is erre..)

Az elegáns fővárosi Akadémia Andrássy úti épületébe – férjem elfoglaltsága miatt – többször is be kellett vinnem a nagyobb gyerekeimet, de ez jól „sült el”.

Merthogy így történt, hogy jelentősen oldotta a vizsgáktól való aggodásomat az akkor 7-es lányom, 13 éves, aki újságíró-tanonc anyjához hasonlóan, szintén nyitottan a világra cserfeszen elbelegített irodalmi élményeiről – pl. az akkor friss Harry Potter olvasmányairól.

A vizsgákra készülődés rendhagyó volt, ha meg tudtuk beszélni otthon, mik is a témáim: nagycsaládom mindig rengeteg élethelyzetet teremtett, amiben remekül tudtam használni frissen szerzett tudásom: pl. riportot készítettem (vizsgamunkaként) saját álláskeresésem nehézségeiből. Játszottunk a szavakkal: a magyar nyelvet éppen tanuló kisebb gyerekeim kreativitásán keresztül ábrázoltam nyelvünk sokszínűségét és rugalmasságát, vagy a sajtótájékoztatókon, kiállításokon megismert technikai újdonságokról számoltam be, amik az újságíróknak is forradalmi változásokat hoztak.

Írtam és tanultam főzés közben, (notesz és fakánál!), e-maileztem a gyerekekkel való társasozás alatt, az esti mese olvasásakor csiszoltam stílusomat, és kifejlesztettem egy módszert, amivel a játszótéren is tudtam interjúkat készíteni, persze, időközben lett mobilom is...

A téma és a tanulnivaló (!) az utcán hever...

Nyitott szemmel járva felfedeztem szülőltársaim közt az ismert szociológust, a jövőű feltalálót, a

sikeres kollégámat vagy a különleges foglalkozásúakat, akikből aztán remek cikkeket és „házi feladatokat” írtam, látszólag az iskola-óvodavarron traccsolva. Persze férjem szigorúan korrektúrázott, okosan irányította a cikkeimben, stílusgyakorlataimban érintett szempontokat, segített helyére tenni az interjúalanyok által sokszor felnagyított jelentőségű dolgokat. Jó volt tanulni Tőle is, egészen új minőség volt házasságunkban.

A diplomám megszerzése olyan jól sikerült, hogy rögtön fel is kínálták, maradjak az Újságíró Akadémia tanára, számítástechnikai vonalon. A felkérést megtiszteltetésnek vettem, de nem tudtam összeegyeztetni családommal, így egy fényes napként maradt meg emlékeimben az Akadémiai tanévnyitón való „tanári” bemutatkozásom. Persze munkahelyem, a külsős állást biztosító Computer Technika és annak főszerkesztője elismerte frissen szerzett tudásom, és még több lehetőséget kaptam a bizonyításra, még nagyobb teher, és egyben elismerés is zúdult rám.

Az internetes újságírás lett tehát a munkám, de nem hagyhattam abba a tanulást, sőt, most lett csak igazán fontos, mit is tudok, hisz azt kellett továbbadnom, hírekben, kérdés-feltevésekben kellett „osztanom az ész”, a netezést, számítógépezést éppen tanuló olvasóinknak.

Az internettel kitértam az ablakomat a világra, így jutottam hírére, hogy újabb, kismamáknak, főállású anyáknak szóló tanfolyam indul, ezúttal nagyobb eséllyel pályázhatok, hisz helyben, lakóhelyem közelében hirdették meg.

A pályázatot meg is nyertem, húsz másik kismamával és munkanélküli nővel együtt -a legkisebb kisfiam óvodába való beszokását követően - délelőttönként az irodai programokkal, operációs rendszerekkel, adatbázis-kezelőkkel ismerkedtem.

Reggelenként – a kisóvodás kivételével – mindenki iskolába ment, (még néha Apa is, továbbképzésre) de nem volt furcsa: számomra ez annyira természetes volt a gyerekek mellett, hogy nem is értem, hogyan lehetne másként, miért nem tanul minden főállású anya, ha a gyerekek már nincsenek otthon délelőttönként?

Érdekes volt egy-egy óráról elkéredzkednem, hogy addig a legújabb innovációkról, fejlesztésekről szóló sajtótájékoztatón, újságíróknak szervezett kerekasztal-beszélgetésen vehessek részt, majd visszaülni az iskolapadba, bepótolni a „hogyan szerkesszük körlevelet” című részt, és a tanítás után lelkesen mesélni osztálytársaimnak és tanárainak, mi is lesz a jövő. Ne feledjük, ebben az időben még

mobiltelefonja is kevés embernek volt, az e-mail címlistám pedig jobbára kollegák és céges felsővezetők adataival volt tele. Nagy élmény volt pl. a globális helymeghatározó vagy a több szervezet számára is használható vészhelyzeti telefon bemutatója, örömmel tanultam a száraz programokról is, mert tudtam: a bonyulult, de mindennapjainkat segítő kütyük is azon programok alapján működnek.

A májusi vizsgadrukkot éjszakai sütemény-sütéssel oldottuk, mindannyian családanya révén úgy gondoltuk, nem sokat jelet egy éjszakát átmagolni: a legtöbb vizsgatétel úgyis technikai: el kell végezni egy-egy feladatot, lépésről-lépésre, ahogy egy évig gyakoroltuk.

Algoritmus a szakácskönyvben

Tehát az algoritmust a szakácskönyvben kerestük (hisz a recept is egy algoritmus- tudtuk meg informatika-órán!), és finomabbnál finomabb sütitket vittünk a vizsgabizottság asztalára.

Persze, (talán a sok finomságnak, talán bizonyítási vágyunknak, talán tudásunknak köszönhetően) mindenki levizsgázott, és nagy reményekkel estünk neki a munkaerő-piacnak.

Nekem sikerült az egyre bővülő önéletrajzommal újabb újságokat meghódítanom, újabb vezetőségi lehetőséget, vagy külsős cikkírói státuszt.

Annyira feldobott voltam az iskolában meg erősített tudásomtól, és annyira örültem, hogy családommal összeegyeztethető munkát találtam a számítógép és az internet használatának köszönhetően, hogy nem bírtam magammal:

Mindenkinek el akartam mondani, hogy is kell ezt csinálni!!

Úgy éreztem, hogy amit felnőtt fejjel, a gyerekek, a család, és a távmunkában végzett munkám mellett tanultam, az érdemben változta meg az életminőségem, gazdagabb lettem, a szó mindkét értelmében. (A távmunkában végzett feladataimmal ugyan nem kerestem annyit, hogy „gazdag nő” lehessenek, de a teljes inaktivitásból, a kiszolgáltatott GYES-es létből érdemben ki tudtam lépni, pénzt keresni, az álláspiacon megjeleni: ez is nagy eredmény volt, én annak éreztem.)

Persze a számítógép, internet, az utazgatás pénzbe került, de a mérleg másik oldala általában egy szinten állt., a “kilengéseket” pedig a főállásban dolgozó férjem fizetésével hidaltuk át.

Egy szép őszi napon tehát felkerestem a helyi művelődési ház és a helyi teleház vezetőjét, hogy a faluban tarthatnánk számítógép-kezelői tanfo-

lyamot. Itt vannak ugye számítógépek, a helyi közösséget jól ismerem, nem lennének ismeretlenek a "tanítványaim", és mivel ismernek, elég hitelesen be tudnám mutatni nekik, hogy is kell kilépni az ördögi körből.

Ördögi körben "táncolnak" ugyanis azok a kisgyerekes anyák, akik a szülési szabadság után nem tudnak visszamenni dolgozni, mert vállalhatnak munkát a GYES előtti munkahelyükön, a gyerek miatt, az óvodához kötve, de nem is tudják mindig felvetetni a kicsit az óvodában, bölcsődébe, mert nincs munkahelyük. A kör bezárul, ha képzéssel, tanulással, egy huszárvágással ki nem lépnek, lehúzza őket a spirál, és nem tudják örömmel, segítők, lelkes anyukaként, szülőként megélni gyerekük iskolás éveit sem..., mondanom sem kell, milyen nyomot hagyva a jó esetben alaplóból - tudásszomjas gyerekekben.

A tervem bejött, a meghirdetett tanfolyamra sokszoros volt a jelentkezés, és a délelőtti tanfolyamokon a tanulás után megismerkedhettem a tanítás örömeivel is.

Úgy tanítottam az internet-használatot, az elektronikus levelezést, mintha én találtam volna fel, a tanulóim- kismamák, nagymamák, gazdálkodók, cégvezetők(!) arcán felfénylő öröm, a felfedezés, az ahá-élmények, a régi, külföldre szakadt családtagokkal való kapcsolatok felelevenítése mind-mind személyes örömteli élménnyé váltak számomra, a tudás átadója számára is.

Minden elismerést továbbítottam Bill Gatesnek és Tom Berners-Lee-nek, akik az internet technikai részét kitalálták, de többre akartam vinni én is, és ontottam a cikkeket az idősek, kezdők nethasználatának tanításáról. Egy könyvkiadó felfigyelt erre, és a nyár eleji találkozásunkból 2004 karácsonyán megszületett az első könyvem: *Internetezzünk! Idősebbek is elkezdhetik!* címmel. (Panem Kiadó).

Ebben a békés körforgásban életünk ez után: cseperedő gyerekeim mellől egyre több külföldi tanulmányútra, sajátbemutatóra juthattam el, London, Párizs és Kanada után egy-egy napra Berlinbe vagy Prágába is „elugrottam”, ha a Népszabadságnál lehetőség adódott erre, a nevem egyre több orgánumban megjelent, és én is igyekeztem "ott lenni mindehol", amit az internet segítségével egészen jól meg lehetett oldani. A gyerekek és a távmunkás újságírás mellett egyre több tanfolyamot lehetett, hogy szervezzek, egyre több pályázati lehetőséget sikerült kiaknáznunk és kedvezményes áru, vagy ingyenes oktatásokat tarthattam.

Mikor egyszer a lábam törtem, 16 éves nagyfi-am, az ő barátja illetve férjem segítettek, hogy ne maradjanak tanítványaim hoppon, lesántult tanáruk miatt. De a tudomány és a technika nem várt meg, mégha be is gyógyult a bokám, úgy éreztem, leahagynak a dolgok, megint lépni, nagyot lépni kell.

Újra felkerestem a korábbi számítógépes tanfolyamnak helyet adó képző-intézményt, és valami komoly képzést kerestem: rendszerinformatikus, rendszergazda, ez igen, ez kell nekem. Hálózatok, operációs rendszerek, konfigurálás, hibakeresés, hardveres ismeretek: ezek hiányoztak, de nagyon, a tudományomból.

Újra beültem hát az iskolapadba, megint sikerült munkaadóimmal megoldva kedvezményes áron tanulnom, de egyszer csak megdöbbenő jelenséggel találkoztam. A tanulnivaló kőkemény volt, idegen és tőlem távoli, sok elmélettel, kevés gyakorlattal, sokszor szinte fájdalmas volt a szombatokat a padban töltenem, teljesen idegen anyagot hallgatva, érthetetlen kifejezések értelmén töprengve. De a legmegdöbbentőbb az volt, hogy hamarosan kicsi és szűk lett az iskolapad: az ötödik gyerek váratlanul kopogtatott, és persze örömmel fogadtuk: a tanfolyam pont 9 hónapig tartott, a vizsga napjára volt kitűzve a születésem napja is.

Az írásbeli vizsgán már kórházi azonosító karzalaggal vehettem részt, a szülészetről, kórházból kellett elkéredzkednem: ötödiket hamarosan szülő nőként elhitték nekem, tudom, mikor lesz itt az én időm. A huszoneves "kocka" osztálytársaim (szinte mind fiúk, aztán megdöbbenek, mikor nem mentem szóbelizni. Az iskolatitkár felhívott: van-e valami elfogadható indokom, hogy nem jelentem meg a vizsgán? – Ha a 2990 g-os, egészséges kisfi-am annak számít, van indokom, éjszaka született, a vizsga előtti éjjel..

Öt hónap múlva, egy másik iskolában, férjemmel és babámmal, alig felkészülten, két szoptatás között, kínlódom vizsgáztam, de mivel megígértem a vizsgabiztosnak, hogy soha nem megyek banki informatikusnak, és nem hozok nemzetbiztonsági szempontból fontos adatvédelmi döntéseket sem, átengedtek..

Nem is lettem rendszergazda, maradtam "csak" főállású anya, oktató, újságíró, tananyag-fejlesztő, és most, pályázatíró aspiráns.

Köszönöm, hogy elolvasták, további jó tanulást kívánok mindenkinek, aki most – remélem! – kedvet kapott!